

J E L E N K O R.

59. szám.

Pest, szombat július 23.

1836.

Foglalalmat: Magyar- és Erdélyország (esztergami főisp. helytartói beigtatás; hg. Száczó Gergely; m. tud. társaság; idei termés felől tudósítások Nádudvarról és Torontalról; persányi út Erdélyben; nagyváradi tűz állított oka 'a' t. Ausztria (tisztváltozások a' hadseregénél.) Anglia (alsóházi ülés július 5ikén.) Franciaország (Alibaud póré, elíteltetése 'a' kivégzetése; algieri tudósítás; marseillaise eredete; Aveyron megyei protestánsok 'a' elegy) Spanyolország (a' carlositák asturiai expedíciója; Henry angol hajótiszt és Isturiz minister; Madridi levelező) Amerika. Németalföld. Elegyhírek. Cortes. Gabonaár. Pénzkelet. Dunavizállás.

M A G Y A R É S E R D É L Y O R S Z Á G.

Esztergami megye újdon kinevezett főispáni helytartójának mélt. Uzovics János urnak, ezen hivatalába iktatása f. h. 21ikén ment véghez igen illő disszel. A' RR. szokatlan számosan valának egybegyűlve, mit még inkább nevelt a' szomszéd megyékből jött üdvözölő küldöttségek 's a' pestbudai vendégek száma. Egyedül a' nyitrai küldöttség mintegy 30 tagból állt. Megelőző szokott elfogadási üdvözlések után a' megnyitott közgyűlésben a' tisz. helytartó ur igen nyomon beszéddel foglalta el székét, mit a' RRék válasza 's zajos éljenei követtek. A' közgyűlés egyéb fontos tárgya az új törvények fölolvastatása vala. A' helytartó ur által adott fényes lakománál vig áldomások ürültek az újdon beiktatott méltóságért, a' RRékért 's összes vendégkarért.

Triestből Pesten keresztül utaztában Száczó Gergely görögországi herceg f. hónap 20ikán élte 85ik esztendejében öreg-ségi elgyöngülésben kimult. Tetemei a' „Nádor“ fogadóban, hol az elhunyt szállva volt, 21ikén takarították el a' görög szertart. egyház fényes pompájával. Az elhunytnek egyik fia Mihály, jelenleg Otto görög királynak nagy követe az orosz udvarnál.

MAGYAR TUDÓS TÁRSASÁG. — Figyelmessé tétetik az író-közönség, hogy a' m. academia ötödik nagy gyűlése által másodsor ki-telt ezen történettudományi jutalomkérdésre: Millyen befolyá-sok volt honi városinknak nemzetünk kifejtődésére és csinosulására? a' feleletek beküldhetésének vég határnapja f. évi december 31dike. Az első karbeli jutalom 100 darab arany; mel-lyen kívül másod sőt harmad rendbeli is kiadható, minden külön esetben külön meghatározandó. Pesten július 21. 1836.

D. Schedel Ferencz
titoknok.

Nádudvar július 16. Meg nem állhatom, hogy boldog Kanahán földjének kikiáltott alföldünk kétségbe esett lakósi jelen állapotját, honunk más vidékivel is ne tudassam. Ugyan is nálunk, Szabolcsnak ezen alsó Hortobágy vidéki híres zsiros részén, a' Nagy-Kunságban, sőt Biharnak is Szabolcs felőli oldalán a' takarást, nem mondom aratást, — mert azt itt most tenni, habár szokták volna is, a' silány 's apró szalma miatt nem lehetett, — nem csak bevégezték, de nagy részint zsákokba is takarították csekély termésüket. Az őszi vetés legjobb helyeken adott két, de alábbvalókon fél, sőt annyi magot sem; a' tavaszi — hol lehetett kaszálni, mert vetéseink $\frac{1}{3}$ ada kaszálatlan veszett, — általjában fél magot adott; 's így nagyon sokat mondog, ha azt állítom, hogy vetésünk egy-remásra magvát sem fizette. Ez kemény csapás földmivelésből tengő tájra, de van még nála más sokkal keményebb is, t. i. nem csak mezőnk de szénánk vagy egyéb nemű takarmány teljes nem léte, mit még tengeri vagy krumpli-termés által sem reménylhetünk csak kis mértékben is hipóthetának, mert mind a' két termési ág olly annyira silány 's kiaszott, hogy másod kapálásra is érdemtelennek találván, miveletlen hagyják több helyen. Környékünkön már eddig is, bár hallatlan olcsó áron, a' lakosok nagyobb részint eladogatták nem csak nevelő tőke, hanem még igavonó de az éhség miatt döglő félben levő barmaikat is, 's azok árán vásárolván kenyérnek valójokat jövőre, marháikból is végkép kikapultak; így ezen egyetlen esztendei szárazság, több évi szorgalom által gyűjtött egyedüli tőkét ezen szántás-vetés és marhatartásból élő alföldségnek tönkre tette 's csaknem koldusbotra jutatta. — Borzasztó csapás volt tájunkon az úgy nevezett szökse (kabóca) is, ez bizonyos sáska-faj, melly június hónapban és július elején pusztított leginkább, — úgy tartom a' nagy szárazság szüleménye, — nemesak zsendülő mezeinket hanem vetésink nagy részit is árvíz módjára elborítá 's megemészté, mielőtt megérett volna. — E' csapást már az idén kívül a' két megelőző nyáron is szomorun tapasztaltuk, de az idén a' tavalyi szám tiszszerezve volt 's félő hogy jövőre ismét annyi, sőt tapasztalás szerint szaporodván, — több kárt fog tenni. Ugy tartom, csak az igen nedves tél, vagy vize-nyős tavasz ölhetné el végkép.

Nagy-Becskerek július 17. A' tartós szárazság már majd kipörzsöl bennünket. — A' különben kerti báju Torontál kiaszott kórmezővé hasonlít. — Szőlőinket a' jég verte el 's a' fagy dermeszté össze több ízben. — Széna úgy szolván semmi. A' gabonatermés középszerűhez sem közelit. — Ára még most sincs mind e' mellett is semminek. A' kukoricza lekókkadt 's bár reménytel kecsegtete, ezt a' hőség már meghiusítá. Az epemirigy is sok helyen és fölötté dúl nálunk, itt ott már szünik is. Gyümölcs igen kevés, az is csak helyvel közszel. Levegőnk olly sűrű hogy a' 4 mérföldnyire eső réti lángok füstje szinte megfojt bennünket reggelként.

Erdélyben Fogaras-vidéken az országiszerte ismeretes persányi hegytetőn, melyre eddig a' jámbor utas dolgának hátrama-

radásával, egészségének, marhájának és szekerének gyakori romlásával juthatott csak föl, most egy igen szép 's bátorságos út levén készülöben, ennek utolsó kövét a' fogarasi fő kapitányi helytartó b. Bruckenthal Károly ur július 21kán tette le igen számos uri vendég jelenlétében. Vendégség közben itt poharak ürültek a' dolgozó köznéperért is, mellyet ez alkalommal a' tisztelt báró ur bőkezűleg megvendégtelt. Az idén már tökéletesen elkészül ezen nagy munka, melly legszorosb számítás szerint 3 esztendőnek földadatja vala. Mint írják ezen hegyi útnál Erdélyben szebb, jobb 's czélirányosb még nincs.

N. Váradon az első égést (mint az Erd. Hir. levelezője állítja) okozta egy 13 esztendő gyermek. Ennek apja anyjával rosszul élt 's legtöbb versenygésőknek a' fiu volt oka; — a' fiut kereskedésre adják, a' fiu itt lop 5 ezüst forintot, mi kitudódván, az apja, már iránta viseltetett gyűlölségből is kegyetlenül megveri. A' fiuban forrván a' mérge, bosszuállásból felgyujlja atyja házát; 's innen a' vasárnapi tűz. A' második így eredt: egy iskolás, mintegy 11 esztendő gyermek kéredzik vasárnap a' tűz látására, 's tanítója ki nem eresztvén, más nap, azaz hétfőn jó reggel tüzet vesz magához 's egy szint felgyujt, ezt vallván: soha nem láttam olly nagy égést, 's tanítóm tegnap is kibocsátni nem akarván, azért gyujtottam, hadd lássam, millyen egy illy nagy égés. A' harmadik meggyujtás oka még nem bizonyos. — Páhiban is elégett 20 ház és egy templom. —

A' makói kir. sómászsás Kanzler Mihály soborsini mázsásmesterré 's ennek megürült helyére Viturka József komáromi sómászsás neveztetett; a' helybeli építési számvitelnél pedig Litzner Miklós számvéző tiszté, Nagy-Mihályi Sándor ingrossistává 's végre az eddig fizetéstelen gyakornok Bodoki Henter Károly járulnökká.

A U S Z T R I A.

A' cs. kir. hadseregénél közelebb történt változások: b. Geramb Leopold altábornagy 's osztálynok, az egyesült hánság-varasd-károlyvárosi határok parancsnoka mellé (ad latus) rendeltetett. Reusz-Köstritz Henrik fejdelmi hg. altábornagy, a' megürült hg. Lichtenstein 7 sz. huszár ezred tulajdonosa lett; — Hanekart Ferencz nyug. ezredes, a' hadi levéltár igazgatójává neveztetett. Elöléptek ezredességre köv. alezredesek: hg. Lichtenstein Ferencz a' szardíniai huszároktul az orosz csász. huszároknál; hg. Lobkowitz József Mária az orosz csász. huszároktul a' Schneller-könnyűlovagoknál; Weisz Ferencz a' mérnök-testnél; Collard József a' 3 sz. Károly főhg. sereztől, István főhg. 58 sz. sereztől; gróf Kurzrok Kelemen a' 26 sz. sereztől a' 16ik számúnál; — alezredességre köv. őrnagyok: Soutler Ferencz, az 58 sz. sereztől gránátos zászlóalj parancsnok; Kisfaludy János a' Nádor huszároknál, különben mint Nádor ó fősége segéde; Stöck Ferencz a' Nádor-huszároknál; Töpfer Ferencz eddig kórház-igazgató Olaszországban, ezentul hely-alezredes Majlandban; — őrnagyságra köv. kapitányok: Wagner Hubert a' 44 sz. sereztől; Kiss Erneszt a' szardíniai huszároknál; Deseöffy Mihály a' József-huszároknál; Partenschlager Ferencz a' császár-huszároknál; gróf Teleki Adám a' Nádor-huszároknál; Reusz Fridrik az 1ső székely határoi ezrednél; Howiger Aloiz az 58ik sz. gyalog ezredtől a' 8ik számúhoz; Zbierzovszky Kajetán a' 8ik sz. gyalog ezredtől az 58ikhoz; Haymann József a' 27ik sereztől a' 14ikhez; Richter Ferencz a' 14ik sereztől a' 27ikhez; és báró Lederer Károly a' Württemberg-huszároktul a' József-huszárokhöz. — B. Wimpffen Ker. nyug. őrnagy, helyőrnagynak rendeltetett Bregenzbe. Nyugal-maztattak: altábornagy b. Geppert Menrad, hadi-tárnok cizmettel 's ezer fr. díjtoldalékkal; — ezredes Ernst Ferd. a' hadi levéltár igazgatója, gen. őrnagy cizmával és nyugpénzzel, és Roszi Aloiz az 5 sz. Schneller könnyűlovagoktul; — alezredes: Holzinger Béla a' budai őrségi patt. kerület parancsnoka, ezredes cizmával és nyugpénzzel, és Benkó József a' Nádor-huszároktul ezredes cizmával; — őrnagy: Tapp József a' 14ik sz. sereztől; Henner József a' zarái őrségi patt. kerület parancsnoka, alezredesi ciz-mel és nyugpénzzel; Schröckinger József a' 27ik sereztől al-ezredesi cizmával és díjtoldalékkal; Richter József a' 58ik sereztől alezredesi cizmával; Szpivak János helyőrnagy Bregenzben, díjtoldalékkal; Rouland Ferencz a' 8ik, 's Hohlfeld József a' 20ik sz. sereztől; gróf Grundemann János és Gröbner Pál a' József huszároktól; kapitány: Morvay Béla a' Geramb-huszároktul őrnagy cizmával és nyugpénzzel; Seuchhard Kázmér a' 62. sz. sereztől őrnagyirang-gal és díjtoldalékkal, és Wondrák Károly a' csász. vadász-ezredtől őrnagy cizmával. G. Tarnowsky Antal nyug. gen. őrnagy nagyobb nyug-pénzt, Young Eduárd nyug. gen. őrnagy és Le Roi Benedek nyug. ör-

nagy, díjtoldalékot nyertek. Kül rendeket 's azok viselésire legfen. engedelmet kaptak: órnagy Preiningert Károly a' 49ik sorszámánál, a' porosz kir. veres sas-rend 3. osztályát; Brodorotti Fridrik a' 2. sz. könnyű lovagoknál a' Baden nighségi orosz-lán-rend kis keresztjét; kapitány Normann Sándor a' Coburg-huszároknál, a' portugáli st. Benvenuto d' Avis rend közép, 's a' belga Leopold-rend 's a' hgi szász-erneszti házrend kis keresztjét; gróf Castell Károly a' 39ik sorszámánál, a' hannoverai Guelph-rend kis keresztjét; főhadnagy báró Bittner János a' 47ik sorszámánál a' parmai Const. sz. György rend kis keresztjét; alhadnagy: Szász-Coburg-Gotha Augustus fejd. hg. a' Coburg-huszároknál, a' szász-ernesti házrend nagykeresztjét; marquis Blacas Lajos a' 4ik sz. könnyűlovagoknál, a' Johanna-rend kis keresztjét; Thielen Miksa nyug. kapitány egy porosz kir. díszpénzt.

A N G L I A.

Az alsóházban július 5én R. Peel azon kérdést tette a' kül-ministerhez: vajjon tud-e valamit amaz, a' hírlapok által nyilvánított napiparancsáról az angol segédsereg főparancsnokának? Ezen oklevél minden jelével bír ugyan a' hitelességnek, de tartalma olyan, hogy még is méltán álnak tarthatni. Az mondatik ugyan is abban, mikép a' segédsereg a' britt hajóssal egyértelműleg dolgozva oda nyilatkozik, hogy mindazon angol alattvaló, ki fegyveres kézzel fogatik el don Carlos soraiban, zendítőknek fog tekintetni, 's halállal fenytetni. Minthogy ezen oklevél nagy nyilvánra jutott, kívánatos lenne, hogy a' kormány gyorsan hivatalosan nyilatkozzék e' napiparancs iránt, mellyet én részemről álnak tartok. Reményem, nem hibáztam e' tekintetben, 's örömmel fogom hallani, ha a' viscount (Palmerston) elműlőzendi ezen oklevélet. Palmerston lord: „A' tisztes baronetnek tudnia kell, hogy e' napiparancs, mellyről szó van, olly tábornoktól származik, ki sem angol szolgálatban nincsen, sem a' britt kormány intézete alatt nem áll, a' britt kormány tehát annak tetteiért nem felelős. Ha tehát a' tisztes baronet e' közbenszólását hozzám, mint a' korona ministeréhez intézte, nyilvánítanom kell, hogy nincs mit felelnem neki; ha pedig mint magányos férfit véleményem iránt kérdez, akkor nem átallok neki felelni, 's azt mondom, hogy teljes okom van az oklevél hitelességét hinni. Nem is szükséges hozzá tölőnom, hogy spanyol szolgálatban álló tábornoktól kibocsátott parancs Nagybritanniában törvénynek nem tekinthetik.“ Mahon lord: „Engedelmet kérek a' viscount (Palmerston) nyílt 's határozott kérdést tenni a' spanyol ügyekre nézve. Ohajtanám, tudnillik határozottan tudni: háboruban állunk-e a' félszigettel vagy békében? (Harsogó tetszés az ellenzés felén.) Nyíltan kérdeztem, 's csak bujkáló poltíka lehetne zavarban az illendő válasz miatt.“ (Uj tetszés.) Palmerston lord: „A' lord nem igen jó szándéku áskálódása daczára is nyíltan felelek, hogy Anglia és Spanyolország közt szerződés áll fen, mellynek erejénél fogva kötelesek vagyunk a' spanyol királynét tengeri erővel segíteni, 's a' kormány e' pillantásban nem tesz más, mint ezen szerződés határozásait hiven teljesíti. (Nagy tetszés a' ministeri oldalon.) — R. Peel nyilvánította, hogy az elsajátítás kérdését nem szándéka az ellenző félnek szavazás alá bocsátani.

FRANCZIAORSZÁG.

(Folytatása a' pairszék jul. 9iki ülésének Alibaud pörében) Alibaud nyilvánítja, mikép ő elhagyván a' szolgálatot, Spanyolországba ment, Madridban a' republicát kikiáltani. K. Miért jött Ön Spanyolországból vissza? F. Hogy a' királyt megöljem. K. Miért hagyta Ön el Batisát, hol jó alkalmazása volt? F. Ő küldött el. K. Nem azért tette-e Ön azt, hogy a' királyt megölje? F. Nem, a' pillantás nem volt kedvező. K. Nem tartozott-e Ön politikai társaságokhoz? F. Soha. K. Mondja Ön el, mikép töltötte a' gonosztett napját el? F. 10 órakor kijöttem szállásomról 's láttam a' királyt délfelé a' tuileriákba jóni. Erre a' kávéházba mentem, hol 4 óraig maradtam. Innen a' Caroussel-térre ballagtam, 's onnan a' pont royal kapuja alá; a' többit tudják. (Megindulás) Elnök: Azon iszonyu helyzetben, mellybe Önt vétké iktatá, melly nevével örökké utálatossá fogja tenni, (Alibaud vállat vont) tanácslom Önnek, legalább a' megbánás néhány szavával enyhítse helyzete iszonyatosságát, 's vonjon magára némi részvétet. F. Meggyőződtem arról, mit tettem; úgy hiszem, szándékomat az iránt már eléggé nyilatkoztattam. Ezután a' tanukat hallgatták ki. Ezek közt Bachelier nemzetőr, ki a' pont royalon őrt állá, 's kivel a' vádlott a' merény elkövetése előtt néhány pillantással beszélgete, bizonyítja, mikép a' vádlott semmit sem monda, sem egyéb jelenségit nem adá, hogy illy nagy gonosztettet szándéka elkövetni. Petit azt beszélté, hogy a' kapu alatt állott, midőn a' király kocsija elhaladt. Levevém, úgymond, kalapomat, 's kiáltám: Eljen a' király! E' pillanatban arczomon valami hideget érzék, a' botpuska volt az; halálam a' durranást, melly egészen elkábított, noha nem igen erős volt. Megfordulék, 's megragadám Alibaud-t üstökénél fogva. Uraim, meg kell mondanom, e' napon a' szolgálat nem vala pontosan megtéve. (zaj) Elnök: Szóljon Ön, meg fogják hallgatni. A' tanu: Én kimondom, a' mit gondoltam, e' napon egyetlen segéd sem volt a' kapu alatt, mert ha ott lettek volna, a' dolog meg nem vala történhető; mert lássák Uraságtok, nekem mind a' két hónom alatt pogyász volt, hisz ez pokoleromú is lehetett volna, 's mi könnyen a' király kocsijába dobhattam volna azt! Illyesmi hamar megtörténik. Elnök: Mindez, a' mit mondani szándékozik Ön? F. Igen. Több tanu aprólékos körülményeket hoz fel Alibaud előbbi életéből, de közü-

lők egyik sem ismeré Alibaud politikai véleményét, mellyet senkivel sem szokott közleni. Fraysse Leonce régi ismerőse volt Alibaudnak; tudott valamit a' botpuskáról, de messzéről sem gyanította, hogy hasonló célra fog az valaha fordíttatni. Alibaud azt mondotta nekem, vallá a' tanu, hogy e' fegyverrel verebekt szándéka lődözni. Elnök: Hát azt nem mondotta e, hogy valamely zenedüléskor magát védelmezni is lehetne vele? Már ez fontosabb volna ám. F. Nem, uram, én Alibaudt mindig jó oldaláról ismértem, 's az újságokban igen gyalázatosan rágalmazták őt, mit még tévedése után sem kellene tenni. Elnök: Ön tehát azt tévedésnek nevezi? (Megindulás). A' tanuk közt Corbière Perpignanból volt a' legfontosabb, ki Alibaudnak pénzt küldte Spanyolországba, 's leveleket kapott tőle. A' két utolsóban Alibaud nyilvánította, hogy agyon lövendi magát, vagy valamely más magas személy életét fogja megtámadni. Corbière sajnálkozását jelenté azon, hogy e' leveleket nem közlőtte mingyárt a' hatóságokkal. hozzá adá ezután, hogy azon két ügyvéd társa, kiknek megmutatá a' leveleket, azt mondotta: hogy Alibaudnak nincs helyén esze. A' többi tanu többnyire kedvező vallomást tett Alibaud előbbi életéről.

A' vádlevél 's valamennyi ministeri lap úgy rajzolja a' gyilkos Alibaud korábbi életét, mint valamely szerföltött rendetlen 's feslett erkölcsű emberét. A' National e' tekintetben következő észrevételt közli: „Valamennyi reggeli lap közli a' vádirást Alibaud ellen a' pairszék előtt. Mi bizonyíthatjuk ma, hogy azon nyilatkozások, mellyeket az újságok Alibaudnak tulajdonítanak, többnyire mind teljesen hamisak. Elfogatása óta Alibaud csak egyszer, ugymint tegnap szólott olly személyvel, kinek semmi érdeke sem volt őt ijesztő alakban állítani elő, 's e' személy vala Ledru ur Alibaud ügyvéde. Alibaud ezen összejövét alkalmával ellenmondott mindazon nyilatkozásnak, mellyeket az újságok, akár őrijei, akár Pasquier ur iránt szájába adtak. — Bosszankodott, midőn a' vádirományt elolvasta, melly állítása szerint tele van helytelenségekkel adott válszaira nézve, 's tele rágalomokkal előbbi életéről. Alibaud Lajos, úgy látszik, érzi helyzetét egész komolyságát 's veszét bizonyosnak tudja, de azt mondja, hogy életét áldozatul adá, 's bizonyítja, hogy ál v. ferde tulság szintolly távol van természetétől, mint gyöngesség. Pasquier ur egyenesen vonakodott olly tanukat kihallgatni, kik korábbi körülményeiről tettek volna vallomást, mint a' jun. 25iki merény, kiket pedig Ledru (Alibaud ügyvéde) szükségeseknek tart védenze személyes, vagy magányos elkölcsisége bebizonyítására, mit a' vád egyenesen megtámadott.“

A' pairszék jul. 9iki ülésében elvégeztetett a' pör. Martin du Nord megszólalt 's fentartá a' vádat. Megvallá hogy Alibaudnak nincsenek vétkes társai, de meg nem állhatá, hogy a' republicanusok tanját némi okozással ne vádolja. Erre szót vön Ledru ur Alibaud védelmezője. Előadá ő, mikép Alibaud arra bizta meg őt főleg, hogy ne tétélj védjé, hanem előbbi életét 's becsületét igazolja. „A' törvény, mondá Alibaud határozottan Ledru urnak, elítél, fejem övé, 's épen nem akarom azt megvonni tőle. Szintazt fogja az tenni, mit én saját kezemmel valék teendő. De nézze csak e' vádlevelet! Nem csak fejemet, hanem becsületemet, családomét és szegény atyámét is ostromolja az. Ezt bizom Önre“ Ledru előadá ezután Alibaud családjá boldogtalan sorsát, 's megmutatá, hogy Alibaud maga mind végig becsületes életet élt. Rekesztésül arra kíváná a' pairszékot indítani, hogy kiméljék meg a' vádlott életét, minthogy a' halálos büntetés e' tekintetben czéltalannak bizonyult be. Ezután Alibaud maga kezdé szólni, 's irott előadását felolvasni: „Soha, ugymond szilárd hangon, nem volt szándékom védelmezni életemet. Összeesküvő győz, vagy hal; nekem, akár győzzek, akár nem, halálom bizonyos vala. Nem akarék elevenen ellenségim kezeibe jutni; 's ha elsült volna is, nem akartam volna egyebet, mint dicsteljes népszerű halált. Nem életem védelmére kívánok szólni, ollyasmint támadtak meg bennem, mi drágább előttem az életnél: becsületemet. Egyedül ezt akarom védelmezni, mert ezzel azokat is védelmezem, kik nevémet viselk.“ Megfejté azután, miért fogá fel azon tervet, hogy megölje a' királyt, mit igen kemény kifejezésekben tön. „En, úgymond többek közt, I. Fülöp ellen szintazon joggal éltem, mellyel Brutus Caesar ellen.“ Az elnök erre eltűtá a' vádlottat a' szőlástól, miután hasonló értelemben kívánta beszédét folytatni. — Végre Alibaud második védje Bonjour Augustus kezdetű szólni 's mentegetni akará Alibaudt, de ez fölkel, megveregette vállát 's mondá: „Ah! értem Önt, ügyvéd ur! Ön kegyelmet és sajnot kíván nyerni részemre; de én nem akarok egyéb érzelmet gerjeszteni irántam, mint vagy tiszteletet, vagy gyűlölséget.“ Bonjour leült. Miután még Martin du Nord felele, 's vádkövetelését ismétlé, a' vádlott elviteték. Erre a' pairszék 12 óra után 25 perccel eltávozott tanácskozni 's 2¹/₂ kor ismét belépett 's következő ítéletet hozott: „Megfontolván, hogy Alibaud Lajos ellen bebizonyított, mikép ő jun. 25én tüzelő fegyver által gyilkos merényt követett el a' király élete ellen, a' pairszék Alibaud Lajost atya-gyilkossági büntetésre ítéli, 's rendeli, hogy ugyanaz a' vesztőhelyre ingben, mezitláb, feje fekete fátjollal borítva vezetessék, a' vérpádon, míg a' törvényszolga az ítéletet elolvassa, kiáltassák, azután pedig életéről halálra vitessék.“

A' Gazette és Messenger jul. 9én estve azt beszélék, hogy megjelent nálok valaki a' rendőr-ispán részéről azon jelentéssel, hogy elkobzási büntetés alatt Alibaud beszédét föl ne merjék lapjaikba venni. Másnap ebből nagy zaj támadt, 's a' rendszabály ellen keményen kikelték, melly nem egyéb, mint előző rendszá-

bály és censura. A' France azon helyen, hol a' pairszék üléséről adott tudósításában Alibaud beszédét akará közleni, üres fehér tért hagyott, mi a' dolgot még szembeszökőbbé tette. A' Moniteur 10én azt mondja e' dolgról: mikép néhány esti lap Alibaud beszédét nem vette föl, mert egyenesen megtiltott az. Azonban ezen előadás nem helyes. Igen is megjelent a' lapok hivatalaiban némi hatósági tisztviselő a' szerkesztőket felszólítani, hogy ne közlenék Alibaud beszédét, mivel az csupa gyűlölségre ingerlés; de semmi olly felszólítás nem történt, melly azon törvénytelenység szemrehatnyását, mellyel a' kormányt illetik, igazolhatná. Egyedül az illedelmi érzéshez akartak folyamodni, mellyet ama' lapok szerkesztőjénél gyanítottak. — Midőn Alibaud a' pairszék üléséből 9én kijött, rosszul lett. De ismét helyre állott. Az ugy nevezett neuillyi összesküvés miatt elítélt Hubert ravasz módon kitudá azt eszközölni hogy szembe jöjön Alibaudval. Azt állítá t. i. ismeri Alibaudt, és vallomást szándéka róla tenni. Pasquier és Martin urak tehát börtönébe siettek vallomását kivenni, de Hubert szembeállítását sürgetett Alibaudval. Ez meg is engedtetett neki. Midőn azonban Hubert Alibaudval szemközt állott, a' legnagyobb hamarsággal mondá neki: „Kedves Alibaud! én Önt nem ismerem, de nagy kedvem volt Önt ismerni 's ez csak ez úton történhetett. Hogy azonban látogatásom hasztalan ne legyen, tanácslom, semmit se valljon. Élet-kegyelmet fognak Önnek ígérni; hogy vallomásokra bírják, de emlékezzék Fieschire!” Elgondolhatni, mintegy villámsújtástól lepetten állottak ott Pasquier és Martin 's hogy Hubert csak hamar elhurczoltatott onnan. —

Alibaud, miután általában vonakodott kegyelmért folyamodni, 's miután a' Ledru által családja nevében benyújtott megkegyelmezési folyamodás félrevetett, jul. 11én reggel 5 órakor a' st. Jacques soromp mellett kivégeztetett. Törvénytelenül készülettel vitetett a' vesztőhelyre, pap kíséré; a' vérpadra nagy sziládsággal lépett föl, mellyen halálos ítéletét a' törvénytelenül még egyszer elolvasta, 's mit Alibaud csöndesen hallgatott. 's a' t. A' vesztőhelynél csak igen kevés néző vala jelen, mert ahhoz csak 200 lépésnyire volt szabad közelíteni. —

Ambar a' Moniteur és Journal de Paris folyvást bizonyítják, hogy a' lapok szerkesztőjéhez csak a' nyilvános erkölcsiség, és illedék-érzés nevébenment felszólítás a' végett, hogy ne vennék lapjaikba föl Alibaudnak a' pairszék előtt tartott beszédét, azért még is mind a' Messenger, mind a' Gazette de France ismétlik előbbi állításait, 's a' rendőr-tisztviselőt is megnevezik, ki a' teljes — és elkobzás terbe alatt jelentett — tilalmat megtette. —

Egy algieri levél jun. 20ról ezeket írja: Clauzel marsal ide jötte óta olly rettentési 's csikarási rendszer hozatott itt dívatba, melly minket a' régi deyek zsarnoksága alá vetett vissza. Ennek eszköze valami Germont rendőrbiztos, kit Clauzel marsal hozott Algierba. Germont megbecstelenítvén a' francia nevet a' legtisztosb lakosokat a' legsilányabb ürügyek alatt bebörtönözteti, váltóság-díjt csikar tőlök, minden ítélet nélkül megbotortatja 's a' napról napra növekedő ellene árasztott átkozás daczára is kegyetlenségét kettőzteti. Ezen erőszakosság 's zaklatásokat megúván legtekinteteseb lakosi e' városnak 's közöttük Buderbach és Mustafa basa is, kinél tavaly az orleansi hg volt szállva. panasszal járultanak a' francia kormány elibe orvoslásért esedezve, de válasz helyett kiragadák őket háznépök öléből 's Bonába hurczolák tömlöczre azon örv alatt, hogy Abdelkaderrel egyetértenek; valódi vétségök azonban az, hogy panaszlaz merék sérelmeiket előterjeszteni. Itt senki sem gondolkodik az Abdelkaderrel czimboráskodásról, semmi tanujel sincs is erre nálunk. Ez csupa örv szó most, mellynek czime alatt, mint előbb Pitt ügyviselőt, a' legvagyonosb 's tisztosb férfiakat üldözik sarcozzák. A' párisi lapokat tlemesen sarcozzák, melly három milliónyira rüg, vásárlották meg. Csupsán a' Culligli nemzetség háromszáz ezer frankot fizetett gyémánt, drágakő 's aranypenzben. Az Algierban levő Bugeaud itt is azon botránkozott szerepet játsza, mellyet a' követházban olly igen gyakran tanúsított. Igen tartanak tőle, hogy tervei nem állnak helyes viszonyban az azok valóítására fordítani szándékolt eszközökkel. Ő csak kardról 's pisztolyról beszél 's az arabokkal ugy bánik, mint népsalakkal, mellyet korbáccsal kell nevelni. Clauzelt békéltlenül várják Algierba vissza.

A' Messenger hír után mondja, hogy Lamartine ur utra készül Corsicába, hogy többféle helyszínt szemlélhessen meg bizonyos költemény végett, mellyen egy idő óta dolgozik. —

A' páirkamra elfogadá mind a' bevételi mind a' kiadási jegyzéket, amazt 93 szóval 14 ellen, imezt 107tel 5 ellen. Szent-ez úttal ellenzé azon javaslatot, hogy 1838 jan. 1től fogvást a' játékbér megszűnjék, 's ennél fogvást a' játékházak okörítessenek, minthogy a' status ez által tetemes jóvedelmet vesztenek, a' játék pedig titkos rejthelyekre fogva vonulni. Pasquier báró az elnökséket elhagyá, 's melegen védé a' szép javaslatot, mellynek ostromlására, mint minden áldozattal vásárlandó jóéra, nem nehéz vala ál okokat felhordani. A' javaslat azonban még is nagy szótöbbséggel fogadtatott el. —

A' Marseillaise dal eredetéről, mellynek szerzője Rouget de l' Isle, e' napokban holt meg, következőt mondanak a' párisi lapok: Rouget de l' Isle ur Strassburgban volt órségen, midőn onnan számos önkéntes ment a' sereghez. A' maire (bíró) 's a' város lakosai néhány órányira el akarák e' csapatot kíséreni. Indulásuk előtti napon ohajtását fejezé ki a' maire, hogy a' városi Lan-

gász-karral indulót (Marsch) szeretne játszani. Minthogy a' régi francia indulók 's dalok a' körülményekhez többé nem illének, ajánlkozék az ifju de l' Isle, hogy éjen által mind szavait, mind zenéjét (melodiáját) elkészítendi egy új indulónak. — Más nap reggel kész is volt munkájával, megtanulá a' hangászkar 's a' nagy számu sokaság örömkialtozási közt játszá el. Az órség ezredei, valamint a' környékéi is ezután majd kizárólag ezen indulót játszották, 's Franciaország egyéb városaiba is elterjeszték azt. De nemzeti dallá csupsán akkor emeltetett, midőn 1792 aug. 10én a' marseillei önkéntesek megzendítették. — Alibaud merénye óta a' tuileriai kert parti része, melly uton a' király Neuillybe szokott kocszni, elzárattott. — Nemours hg jul. 4ki megérkezte óta folyvást beteg. —

SPANYOLORSZÁG.

Egyező tudósítások szerint a' Journ. de Parisban 's a' Moniteurben Santanderből mint bizonyost írják, hogy az asturiai carlosi hadszállitás Espartero gen. által, ki háromszor nagyobb erőnek panancsol mint a' mondott haditest, meggátoltatott 's elosztatott. — S. Sebastiani hírek szerint Evans general nagyon beteg. Cordova, visszaérkezte után, igen nyájas kifejezésekben irt hozzá levelet, mellyben az angol sereg viseletét dicsérve emlité 's köszöné, de további munkálkodási terveiről vagy részleteseb utasításról szó sem vala benne.

Cordova táborozási terve, melly, mint mondatik, még Madridban határozaték meg, ugy látszik egészen semmivé lesz. Villa-real tervei nem ismértetnek 's nem tudni, hogy az Ebron áltakarodott carlosita osztálynak az e rendeltetése, hogy Asturiába 's egészen Galiciáig nyomuljon, vagy hogy az Ebron innen munkálkodásra visszahívassék? — A' carlositák fő parancsnoka fiatal és vállalkozó, de ugy tartják, hogy Zumalacarreguyt utánozandja, ki az ütközet színét soha sem akará az Ebron tul vinni. Megjegyzésre méltó azonban, hogy a' Gomez vezérlete alatti seregek, mellyek Santander felé nyomultak elő, nagyobb részt castiliai férfiakból állanak, 's így alkalmasint az rendeltetésök, hogy a' népet mindenütt fellázítani törekedjenek. — Leginkább csudálkozunk rajta, hogy még is mind a' két fél bir magának pénzt szerezni; Párisból a' spanyol consul által gyakran küldetnek pénzek St. Sebastianba 's Cordova főhadi szállására, ellenben a' praetendens is talál pénzt seregei és szállítói fizetésére. Villafrancából 4kén indult levelek jelentik, hogy Gomez expedíciója akadály nélkül folytatá utját Reynosa és Aguilar del Campo utjain, hogy Potesen keresztül Asturiába nyomulhasson. — S. Sebastianból szinte 4kén írják, hogy a' saragossai ezred gőzhajókon Santanderbe szállítatott, honnét alkalmasint, a' Bilbaobul hasonlag tengeren elindult 4ik könnyű ezredként Gijon felé, vagy Asturia tengermelléke valamely más pontjára fog helyezettetni. Mint bizonyost állítják, hogy a' csapatok szünetlen zaklatási által, a' mostani rendkívüli hőségben, Cordova emberei közül 400nál többen maradtak el útfélen egészen elbágyasztva. Saragossából 2kán indult levél szerint a' carlosita seregek Gandesa erőseget, Tortosa közelében, elfoglalták 's négy álgút kerítették egyszersmind hatalmukba.

Az Allg. Ztng egyik levelezője így ír Madridból, jul. 2kán:

„Az alatt, míg a' polgári háború dühöngve pusztít a' tartományokban, a' különböző pártok semmivel sem gondolnak inkább, mint hogy a' közeledő választás alkalmakor a' szavazatok többségét magukéva tegyék; a' kormány pedig, melly a' tábor fentartásával e-léggé el van foglalva, hogy a' közvéleményt, ha egészen meg nem nyerhetné is, legalább ellenfelei kezén ne hagyja; noha végre is kénytelen lesz a' legközelebbi cortes alkalmával előkerüendő munkálatokhoz fogni, mellyek által, mint jelentve van, az estatuto real lenne kijavítandó. A' Revista ez ügyben azt mondja: „Legjobb lenne, ugy cselekedni, mint Würtemberg előbbi királya az alkotmány-kiadáskor tett, 's ha ugyanazon következmények lépnének be, óriási lépéseket fognánk tenni ujra születésünkben. Az kívántatik, hogy az alkotmány a' spanyoloknak emberi jogokat adjon, mig azalatt a' tartományokban minden emberi jog lábba tapostatik, 's olly időben akarnak az országos jogokrul (mellyek Spanyolországban még sokáig nem fognak létesítheteni) theoretikai vitatkozásokat tartani, midőn Spanyolországban még egyesegedül csupsán ököljog uralkodik. Mit Isturiz ur az összegyűlt cortesnek előterjeszteni fog, az legpontosabb bizonyítványokkal támogatott számadás leend az utóbbi sáfárságról, és saját magáéről is, mellynek összehasonlításából azután az ország helyzetének 's bajainak hív képe fogna kitünni. E' bajok orvoslása módját egyszer valahára a' cortesek, mint hazafiak, törekedjenek kikutatni. Azonban a' spanyolok, mint tudva van, manchai hősök (d. Quixote) ideje óta, inkább ezeretnek agyszüleményekkel 's légalakkal játszani, mint ott, hol a' saru igazán nyomja őket, férfiasan munkálkodni. Egy alkotmány, ha azt egyszerre leirni akarják, nem lehet egyéb, mint az illető nemzetben fenálló 's az általa czélszerűnek talált viszonyok előállításá; minél tágosabb határok tüzetnek ki ezen utóbbinak bővebb kifejtésére, annál szabadelműbb leend az alkotmány, mint azt az angolnál tapasztalhatni. — Kétségbe hozták, hogy az uralkodó királyné la Granjába fogva menni Valahi, 's ugy látszik ez a' Thiers és Rayneval közt váltott tudósításokba avatott ember, ugy értesít, hogy ezen utóbbi diplomata Madridból nem sokára el fog hivatalni. Noha a' francia követségi lakban még semmi készület nem téteték ollyan, melly közel elutazására mutatna, még is Mignet urnak szerencsét kívánhatni bizton első diplomatai próbájához, majd olly he-

Ilyen, mellyhez ügyes igazgatás mellett jelen körülményekben Franciaország legfontosabb érdekei oly annyira csatolják. Midőn Fieschi pere idejében minden francia diplomatát, kik egyszersmind párek, Parisba hivatnak, még sem találtattak jónak, Rayneval gróftól kis időre is helyéről elmozdítani, elég bizonyosságul, hogy ezen követségi hely a francia udvar érdekében nem legutolsó.

Nevezetes azon levelezés, melly Henry, spanyol szolgálatban álló hajóstiszt, 's a' spanyol tengeri miniszter közt június elején történt. Az első ugyanis egy valódi angol szárazságu, de nem botránkozató irásban, angol nyelven, emlékeztet Alcala Galianot (az új tengeri ministert) hogy H. Izabella és Reyna Gobernadora gőzhajók legénysége 's tisztjei számára a' hátralevő zsoldot fizesse ki. A' válasz 'e' levélre jun. 13án érkezett 's a' kérelmet megtagadá azon okokból, mert először, a' Henry commodore levele nem tiszteletteljes hangon vala írva, mellyel a' kormánynak minden hajóstiszt egyiránt tartozik; másodsor a' commodorenak nincs Spanyolországban diplomatiái küldetése 's állása, hanem ő csak katonai spanyol szolgálatban és így spanyol nyelven kell neki a' kormányhoz folyamodni. Erre ismét válaszul Henry kapitány el nem mulasztá: ő excellentiája a' tengeri miniszter nem látszik tudni, hogy ő mint angol tiszt, ő catholicus fölségének csak különös szerződés által lépe szolgálatjába, azon nyilvános kikötéssel, hogy magát mindenben az angol szabályozathoz tartsa. Eddig senki sem jött azon gondolatra, hogy tőle spanyol írást kívánjon; ő külföldi 's britt alattvaló, a' londoni spanyol követ kértére áll a spanyol szolgálatba 's mivel úgy látszik, hogy ez ő cath. fölsége kormányának nincs inyére többé, kész abból társával együtt minden órán kilépni. — A' Times megjegyzi erre: Alcala Galiano szabadalmú főnek szeret mutatkozni 's több évig élt britt vendégszeretet jótéteményivel, de úgy látszik, nem tanulta ismérni az angol függetlenséget 's udvariságot, mert azt képzei, hogy egy britt tiszttel, ki rövid időre szolgálatjába áll, rabszolga-ként bánhatik. — Beszéli hogy Evans gen. is oly kézzel fogható 's kiméletlen levelet írt Isturizhoz, hogy méltán félhetni a' kölcsönös barátság teljes fölbomlásától.

A M E R I K A.

A' texasiak győzelméről közelebb adatok ezek: Santana épen Új-Washingtont gyújtatá föl, midőn april 20kán hírt hallá, hogy a' texasiak ellene vonulnak. Ez meglepé őt 's azt mondá, hogy mivel minden majort 's telepet üresen talált 's Hustoun tábornokul semmit sem hallott, azt hívé, hogy minden lakos kiköltözött Texasból. Csak egy kis csapat villant volt össze april 20án, mivel Hustoun (texasi vezér) a' főserget az erdőkhöz egy hegy mögött rejtve tartá. April 21én nyugalmasan szunyadá déli álmát (siestáját) Santana, midőn segéde a' texasi sereg közlegési hírével felkelti, mit Santana „átkozott hazugságnak állított.“ Az egy pár órával előbb érkezett Cosz tábornok is siestáját szendergé. A' mexicói katonák közül némelyik alutt más rész főzött, v. mosott, szóval legkisebbet sem voltak elkészülve ütközetre, midőn mi (texasiak) a' mexicóikat megrohantuk. Pattantyujok csak egy álgymból állott, mellyet is töltve foglaltunk el 's minden el nem futott pattantyust levágtunk. A' csata csupán 19 perczig tartott, mire következett a' futás 's kaszabolás. A' megrémült mexicóiak minden tisztetül hanyathomlok elhánván fegyvereiket jobbadán szaladásnak iramlottak, 's kevés menekhetett meg közülök, mert vagy tikkadásból vagy sebesülten hullottak el, vagy fogságra jutottak. Sok uzsás által kívánt menekedni, kiket a' texasi vadászok golyóji elmerítének. Santana 's Almonte futamlás közben egy ingoványba süllyedtek, 's bajjal szabadulhattak meg az oda fulástól. Almonte később 300—400 főnyi csapat elibe állván egy fejtől zászlót lobogtatva bekejelül megadá magát. Santanát pedig nem ismerték előbb meg, mintsem Hustoun elibe vitetett volna, midőn t. i. ennek (Hustounnak) hízelve azt mondá: Azon férfi, ki déli Amerika Napoleonját meggyőzte, nem mindennapi sorsra látszik választottnak lenni. Santanával a' főtisztkar vagy fogoly vagy elhullott. Ily tökéletes tönkre jutás példátlan; veszteségünk (a' texasiaké) 3 holt a' csatateren, 5 később sebeiben, 's 15 sebes 's így 23 holt és sebesült összeleg. A' mexicói elestek száma legalább hatszáz, a' foglyoké sokkal nagyobb, 's ezek most várerősítésen dolgoznak.

N É M É T A L F Ö L D.

„Tegnap, ugymond egy hollandi levelező, fris heringek érkeztek Haagába. A' királyi családnak, a' törvényszéki 's városi hatóságoknak szokás szerint bizonyos mennyiségű fris hering szokott ajándékolni juttatni, mire a' király az első meghozónak pénzajándékot szokott adni. Ámbár az első fris heringek nagy áruak, még is mingyárt fölemésztlé azokat a' lakosság, mert úgy hiszik, hogy az egészségre nézve igen jótékony hatásuk. A' Haagába tegnap legelőször ért heringeket Blandingenbe egy hajó hozta összeleg 37 tonna tehernyit 's tonnája 700 forintot árultaték. Ez idén 115 heringfogó indult ki Hollandiából, 's tudósításai kedvezők munkájuk sikeréről.

E L E G Y H I R.

A' Journal du Havre bizonyos próbáról beszél, mellyet Havreban Peyre és Bremond urak a' nagy gyűlés előtt tettek egy általok feltalált leszívárogtató készüléttel, a' tengeri víznek íhatóvá tételére, 's melly próbát június 29én igen szerencsés sikerrel

isméltének. Hasonló leszívárogtató készüléket már többen megrendeltek Peyre és Bremond uraknál, minthogy igen rövid idő alatt 's kevés tüzelővel történik meg a' leszívárogtatás. — E' találmány a' tengeren kétségen kívül nagy hasznú leend. —

A' portugáli kormány az élelmek drágasága miatt az északi Spanyolországban levő segédsapatnak napdíjakat a' hadmunkálatok tartásaig egy harmadrésznivel fölemelte — Karlsruheól ezt írják jul. 4kéről: A' hazai szorgalom egy vállalat által, melly tegnap vevé alapját, nagy fölemelkedést nyered. Haber és fiaipénzváltók részvényes társaságot alapítottak, melly által Ettlingenben gyapotfonó intézet állítatik fel 26,000 orsóval és egy szövetgyár 750 szövőszékkel. A' tőkepénznek 2 milliónak kell lennie, mellyből mindazáltal most csak 1,200,000 for. 1200 részvényben, mindegyik 1000 frból állva szedetik be; a' többi jövedőre maradván, ha a' munka nagyobbodni fog.

Müncheni hírek szerint Bajorországot 30 év óta hallatlan termékenység áldotta meg az idén minden természeti 's tenyészési ágban, melly minden termék faj és nemből váratlan bőséget árasztand az országra. Nálunk pedig majd mindenütt inség!

Kuren Mózes orosz napszámos felesége a' luganszki álgymbóntő-műhelynél folyó évi maj. 22kén öt lyánmagzatot szült, mellyek közül négy él 's meg van keresztelve, az ötödik halva lett. Az orvos bizonyosága szerint remény van a' gyermekágyas felgyógyulásához, a' négyes kisdud testvér pedig tökéletes egészségu. A' czár ötszáz rubelt parancsolt adni az illy bőven megszapordott háznak segédemül 's az ujdun szülöttek fentartásukról gondoskodást is megrendel.

CORTES. A' régi és mostani országos rendek gyűléseit nevezik így Spanyolországban és Portugáliában. Corte, azaz: udvar, lakhely, fejedelmi-lak, annyit is teszen, mint földbirtok, országosrend, 's ennek többes száma: Cortes 1) Spanyolországban a' castiliai cortes, a' főnemesség, főpapság, sz. Jakabi, calatravai és alcan tarai lovag 's egyéb rendek tagjaiból állott, 's az egyesült spanyol birodalomidejekor az első helyet foglalá el. Arragoniában, hol az alkotmány igen különös 's igen nevezetes formáji voltak a' cortes kebléből szokott vala nevezni egy elnököt, el justicia név alatt, ki a' király és jobbagyok közti vitákat elítélé, 's a' királyi hatalmat alkotmányhoz szabott korlátok között tartá. Aragoniai Ferdinand király és hitveze Izabella függetlenebbé lón a' rendektől (las Cortes) 's midőn az 1538iki országgyűlésen Toledóban V. Károlytól a' castiliaiak megtagadának egy rendkívüli adót, a' király az országgyűlést szétbocsátá. Azóta sem a' papság, sem a' nemesség nem hívatott együvé a' legujabb időkig, hanem csak 18 jeles város követei, 's ezek is akkor egyedül, ha új adót kelle határozni. II. Fülöp 1591ben az aragoniak előjogait és szabadtékeit (fueros) megkorlátozá. A' spanyol thron-örököségi háboru után V. Fülöp az Ausztria részire hajlott megyéket többi szabadságitól is megfosztván, az idő óta a' cortest csupán a' királynak, vagy koronaörökösnek (az aszturiai herczegnek) teendő hódulásra hítták össze, vagy akkor, ha trónöröklés iránt szándék vala végezni. Miután azonban Napoleon Spanyolországot elfoglala, 1808 jun. 15. Bayonneba hívá a' cortes egyik juntáját. 1812. jun. 7kén az utolsó ülésben elfogadá a' spanyol cortes az új alkotmány oklevelét, mellynek 9 cikkke a' cortesről vagy nemzeti gyűlésről szól, mellynek 25 érsek, 25 nemes és 122 néptagból állása határozatott el. — Mostani állapotját az új estatuto real szabályozta. — Portugáliában a' cortes története az 1143ki lamegoi országgyűlésen kezdődik, 's azóta ez is több változáson ment keresztül, míg az újabb kortörténetei ezt is törvényszerűbb állapotra juttaták.

Gabonaár Pest 's vidéki városink piaczin; pozs. mérője váltó gar.

	buza	kétszer.	rozs	árpa	zab	kukur.	köles
7én Ungvár	70—66	62—58	44—42	42—39	28—21	44—42	—
„ Sán Arad	78	46	45	30	32	42	—
„ 9én Miskolcz	90—85	65—62	54—50	42—40	30—25	50—45	150—140
„ Sán N. Bacsarek	90	55	—	35	36	60	50
„ 9én Baja	100—80	50—47	40	40	40	67	53
„ 9én Győr	105—100	92—85	54—48	40—36	36—34	75—70	70—64
„ 9én Pécs	60	50	40—35	35	30	45	—
„ 12én Debreczen	110—80	65—60	50	45	40	65—55	65—60
„ 14én Mosony	120—80	60—45	56—48	48—40	42—30	70—65	—
„ 15én Új Becse	100—90	65	—	—	—	55	—
„ 16án Szeged	90—75	70—55	55—50	55—50	55—50	75—70	55—50
„ 16án Sz. Fejérvár	94—90	55—53	50—47	34—32	36—33	—	—
„ 16án Komárom	95—92	70—66	47—40	37—35	40	—	—
„ 15én Pozsony	108—85	—	60—50	40—32	47—38	79	—
„ 15én Soprony	125—82	—	68—56	43—40	30—46	77—68	—
„ 15én N. Szombat	102—82	—	52—48	46—37	34—32	70—75	—
„ Sán Teneavár	72—55	—	33	39	33	39	—
„ 11én Beszterczéb.	118—94	—	65—57	52—48	30—28	—	—
„ 22én Pest	123—100	83	58—53	53—46	44—40	83	—

Pénzkelet: július 20kán: 5 pCtes 104; — 4 pCtes 100 1/10; — 3 pCtes 75 5/10; — 1834iki költön: 572 1/2; Bankrészvény 1353 1/2.

Dunavízálás: július 21kén 6' 1" 9" — 22kén 6' 7" 6" — 23kán 6' 6" 0"

Budai lotteria július 20kán: 90. l. 21. 76. 32.